

Trøndelag fylkeskommune
Trööndelagen fylhkentjielte

Regional planstrategi 2024-2027 – kunnskapsgrunnlag og viktige tema

Plannettverket i Trøndelag
8. november 2023

Sigrid T. Angen, seksjonsleder regional

Trøndelagsplanens langsiktige og kortsiktige del

- Strukturen er slik per i dag:
- Trøndelagsplanen 2019-2030: Setter langsiktige mål
- Planstrategien: Mål og satsinger for fireårsperioden 2024-2027, og er Trøndelagsplanens kortsiktige del
- Planstrategien: lages i samarbeid, gi oversikt over utviklingstrekk, ta stilling til muligheter og mål, vurdere planbehov

Viktigste styringsdokument for fylkestingsperioden

Sammenhengen i plansystemet

Planstrategien – hovedaktiviteter og milepæler

- Arbeid med kunnskapsgrunnlag våren 2023
 - Dialogmøter med kommunene om kunnskapsgrunnlaget våren 2023
 - Oppsummert i egen sak til fylkesutvalget august 2023
- Utfordrings- og mulighetsbilde og satsingsområder
 - Politisk behandling november 2023
- Planstrategi = oppsummert utfordringsbilde + satsingsområder + vurdering av planer og planbehov
 - Høringsforslag til fylkestinget feb. 2024, vedtas juni 2024

Prosess ny regional planstrategi

 Kunnskapsgrunnlag/ diskusjonsnotater om sentrale tema/ drivkrefter

 Oppsummeres i samlet utfordrings- og mulighetsbilde

 Vurdering av satsinger og mål for fireårsperioden

 Vurdering av eksisterende planer og planbehov

 Utforming av forslag til ny regional planstrategi 2024-27

 Høring vinteren 2024

 Vedtak før sommeren 2024

Trøndelag fylkeskommune
Tröndelagen fylhkentjielte

UTFORDRINGSBILDE TRØNDELAG

Regional planstrategi 2024-2027

Kunnskapsgrunnlaget

– Trykk på bildene for å gå til dokumentene

Trendelag i tall

Statistikk og fakta om Trøndelag

Befolkning	Utdanning og kompetanse	Arbeid og næringsliv	Klima og energi
Samferdsel	Kultur	Folkehelse	Kommunal styring og arealforvaltning
Bærekraft	Faktafredag		

Infographic elements: Map of Trøndelag, Line graph showing population trends, Photos of people working and a person at a computer.

Trendelag fylkeskommune

Drøftingsnotat RPS – Demografi

Demografiske utfordringstrekk i Trøndelag

Trendelag fylkeskommune

Drøftingsnotat RPS - folkehelse

Psykisk helse, livskvalitet og utenforskap

Trendelag fylkeskommune

DRØFTINGSNOTAT VERDISKAPING OG KOMPETANSE

Trendelag fylkeskommune

Diskusjonsnotat om Samfunnsikkerhet

THEMA CONSULTING GROUP

23. mai 2023 (oppdatert 23. juni 2023)

Kunnskapsgrunnlag - Energisystemet i Trøndelag

THEMA Consulting Group

Trendelag fylkeskommune

Drøftingsnotat klima, natur og areal

En grønn klima- og energiomstilling, kampen om arealene og økt sårbarhet for klimaendringer

Trendelag fylkeskommune

Diskusjonsnotat om samferdsel og veg i Trøndelag

Trendelag fylkeskommune

Drøftingsnotat RPS

Økonomiske rammebetingelser offentlig sektor

Trendelag fylkeskommune

Kunnskapsgrunnlag – kulturplan Trøndelag kvantitative del

Barn og unges mulighet til å delta, oppleve og skape

Illustrasjon: Toru Maru Norberg

1. Trøndelag, Norge og verden i en usikker tid - Globale trender påvirker også Trøndelag
2. Det er ikke nok trøndere til å dekke behovet
3. Balansert utvikling
4. Framtidas kompetanse
5. Trygt, grønt og effektivt fra A til B
6. 6609 km fylkesveg - Knappe ressurser og krevende dilemmaer
7. Hvordan står det til med helsa, egentlig - unge Kari og gamle Ola trønder?
8. Kultur skaper fellesskap, men får alle deltatt?
9. Nok kraft til å elektrifisere Trøndelag?
10. Når vi klimamålene våre?
11. Kampen om arealene
12. Velferdsstaten under press. Trange budsjett krever prioriteringer
13. Trygge og inkluderende lokalsamfunn
14. Scenarier for Trøndelag

1. Trøndelag, Norge og verden i en usikker tid - Globale trender påvirker også Trøndelag
2. Det er ikke nok trøndere til å dekke behovet
3. Balansert utvikling
4. Framtidas kompetanse
5. Trygt, grønt og effektivt fra A til B
6. 6609 km fylkesveg - Knappe ressurser og krevende dilemmaer
7. Hvordan står det til med helsa, egentlig - unge Kari og gamle Ola trønder?
8. Kultur skaper fellesskap, men får alle deltatt?
9. Nok kraft til å elektrifisere Trøndelag?
10. Når vi klimamålene våre?

11. Kampen om arealene

12. Velferdsstaten under press. Trange budsjett krever prioriteringer
13. Trygge og inkluderende lokalsamfunn
14. Scenarier for Trøndelag

Energi mot klima mot natur – et trilemma eller er vinn-vinn-vinn mulig?

Løsninger som er bra for både kommuner og Trøndelag som region

En grønn klima- og energiomstilling krever tilgang på arealer og energi. Hvordan løser vi dilemmaer og finner mest mulig bærekraftige løsninger i enkeltkommuner og på tvers av kommuner?

Grønt industriløft

En grønn omstilling av industrien er viktig. I tillegg må det skapes ny grønn industri. Hvordan dette følges opp med vekt på sirkulære og klima- og naturvennlige løsninger på infrastruktur, areal- og energibruk er avgjørende for å lykkes.

Vindkraft på Fosen

Kraftverkene på Storheia og Roan utgjør en betydelig del av kraftproduksjonen i Trøndelag. Høyesterettsdommen fra 2021 slo fast at vindkraftverkene på Storheia og Roan er satt opp i strid med urfolksrettighetene.

Avklaringer og utredninger rundt konsekvenser av dette vil fortsette framover.

Solkraft i stor skala?

Storskala bakkemonteerte solkraftanlegg gir mulighet for grønn energi men vil kreve store arealer. I dag er kun 5 % av anleggene i Norge større anlegg, men dette vil ifølge NVE endre seg etter hvert som flere får konsesjon.

Foto: Adressa

Energi mot klima mot natur

– et trilemma eller er vinn-vinn-vinn mulig?

Prioritering av krafttilgang

Både omstilling av eksisterende industri og etablering av ny industri krever mer energi. Utbygging av mer fornybar energi setter press på areal- og naturverdier. Når det ikke er nok fornybar energi til alle gode formål må det prioriteres.

Det grønne skiftet trenger mineraler

Trøndelag har kjente malmdistrikter som det er økende interesse for, mye pga. at forekomstene også har potensial for flere bi-metaller som er kritiske for gjennomføring av det grønne skiftet. Dette kan gi nye arbeidsplasser. Samtidig er det usikkerhet knyttet til konsekvenser for reindrift og vannkvalitet.

Bruk og vern av sjøarealene

Trøndelag har store sjøområder og gir mulighet for ny virksomhet og nye næringer som f.eks. havvindanlegg og sjøbaserte mineralforekomster. Økt aktivitet forsterker behovet for kunnskapsbaserte avveininger mellom bruk og vern i sjøområdene.

Joma gruve i Røyrvik. Foto: NT24/Eystein Fiskum Hansvik

Skjetlein solcelle

Bit for bit nedbygging av natur

I 2018 var det 17 962,8 km² med av inngrepsfri natur i Trøndelag, noe som utgjør 42,6 % av fylkets areal.

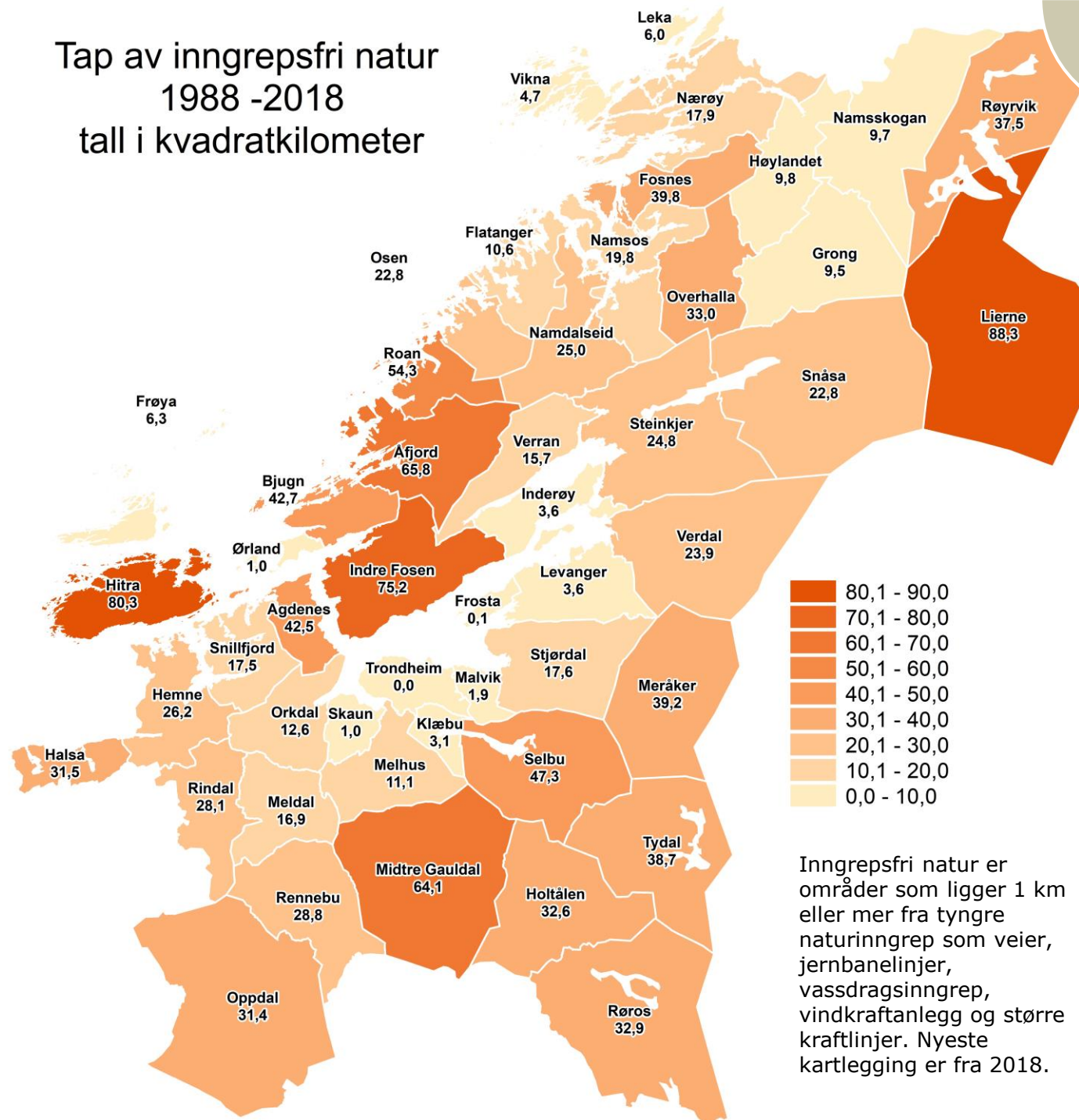
Sør-Norge har minst inngrepsfri natur igjen. De tre fylkene som mistet mest inngrepsfri natur mellom 2013-2018 var Nordland, Trøndelag og Sogn og Fjordane.

Trøndelag ligger i mellomsjiktet av fylkene med tanke på truede arter på rødlista og høyest på antall truede naturtyper. Med stor naturvariasjon fra fjord til fjell betyr ikke det nødvendigvis at Trøndelag har den mest negative utviklingen for naturtyper.

Transport, telekommunikasjon og teknisk infrastruktur står for størst del av nedbyggingen i Trøndelag.

De to fylkene som har satt av mest tomtereserve til fritidsboliger i arealplaner er Innlandet og Trøndelag. Utbygging vil blant annet treffe viktige funksjonsområder for reindriften og myrområder.

Tap av inngrepsfri natur 1988 -2018 tall i kvadratkilometer

Inngrepsfri natur er områder som ligger 1 km eller mer fra tyngre naturinngrep som veier, jernbanelinjer, vassdragsinngrep, vindkraftanlegg og større kraftlinjer. Nyeste kartlegging er fra 2018.

Hvorfor er arealregnskap et nyttig verktøy?

Det jobbes med et [arealregnskap for Trøndelag og kommunene i fylket](#).

Et arealregnskap kan gi oversikt over planlagte endringer i arealbruken, og det kan vise hvilket utbyggingspotensial som ligger inne i eksisterende planer.

Arealregnskapet kan også brukes til å framheve kvalitetene på arealene som vurderes eller foreslås omdisponert til utbyggingsformål, og bidra til økt bevissthet om konsekvensene av arealendringer. Man kan kartlegge og føre arealregnskap over for eksempel karbonrike myrområder, skog og jordbruksarealer og beregne klimavirkning av planforslag. Dette gir et bedre kunnskapsgrunnlag for å gjøre alternativvurderinger for omdisponering for å unngå tap og nedbygging av særlig verdifulle arealer.

Naturregnskap skal utvikles og vil kunne si mer detaljert om arealenes naturkvaliteter.

Arealtyper

Total areal

54 686 116 *

Skog

16 305 604

Åpen fastmark

15 405 548

Ferskvann

2 765 934

Dyrka mark

1 811 387

Andre arealtyper,
inkludert bebygd areal

5 883 877

Bebygd areal

Bebygd areal
opparbeidet

581 671

Boligbebyggelse

101 602

Fritidsbebyggelse

47 533

Næring og tjeneste

21 420

Helse, skole og kultur

9 579

Annen bruk

370 478

Kommunale planer

Utbyggingsformål i
plan

1 018 937

Antatt planreserve i
byggeområder

385 501

Boligformål

89 817

Boligformål

29 383

Fritidsformål

183 702

Fritidsformål

147 397

Næringsformål

49 004

Næringsformål

28 761

Tjenesteyting

13 486

Tjenesteyting

2 811

Andre formål

682 928

Andre formål

176 469

Forslag til satsingsområder

- **Trøndelag tar sitt ansvar for klima- og naturutfordringene**
 - Grønn omstilling av næringsliv og lokalsamfunn
 - Robust i møte med klimaendringene
- **Et trygt, helsefremmende og inkluderende Trøndelag**
 - Et trygt og beredt Trøndelag
 - Infrastruktur og mobilitetsløsninger som knytter Trøndelag sammen
 - Trygg oppvekst for gode liv i utdanning, jobb og fritid
 - Kultur og frivillighet skaper engasjement og lokal tilhørighet
 - Samfunnsdeltakelse for alle
- **Trøndelag har nok arbeidskraft og rett kompetanse for å møte et arbeids- og næringsliv i endring**
 - Innovasjon, digitalisering og teknologisk utvikling er nødvendig for å møte utfordringene
 - Kapasitet og kompetanse til å møte demografiske endringer og grønn omstilling

Minner om nettsidene våre om ny regional planstrategi

- <https://www.trondelagfylke.no/vare-tjenester/plan-og-areal/regional-planlegging/arbeid-med-ny-regional-planstrategi-2024-2027/>
- Her finner dere utfordrings- og mulighetsbildet
- Og her finnes alle diskusjonsnotater, oppsummering av kunnskapsgrunnlaget og innspillene fra kommunene og de politiske utvalgene mm.

... og denne, om kommunal planstrategi

- <https://www.trondelagfylke.no/vare-tjenester/plan-og-areal/kommunal-planlegging/kommunal-planstrategi/>
- Her finnes mange gode lenker og tips til planstrategiarbeidet

**Trøndelag
fylkeskommune**

Trööndelagen fylhkentjielte

trondelagfylke.no | fb.com/trondelagfylke